

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrtri leta 3 „ 40 „ 1-20
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglaš in poslanico

se računijo po pet-črtah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakotno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. pet-črtah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Deželna norišnica.

Deželna norišnica je bila predmet razpravi posebne enquete pri deželnem odboru dne 24. t. m. ob 4¹/₂ uri popoldne. Enketa je bila sestavljena iz članov deželnega odbora, zdravnikov dr. Rojca, dr. Pontoni, dr. Fratric, dr. Luzzatto, namestniškega svetnika Bohata in inženirjev Wojtšovski in Glesič. Razprava je bila velezanimiva po vsebini posameznih govorov; ob enem pa je velevažna za naše prebivalstvo.

Naprava deželne norišnice ima dvojno nalogo: zboljšati, naravnost rečeno, gnusne razmere moškega in ženskega oddelka v norišnici pri usmiljenih bratih in v mestni bolnici ter olajšati breme deželi.

Prenešti norišnico iz dosedanjih prostorov, je s splošnega človeškega stališča neobhodno potrebna in neodložljiva stvar. Gre torej v prvi vrsti za to, da se pri napravi nove norišnice izvede institucija, ki odgovarja sanitarnim zahtevam, v drugi vrsti pa, da se napravi s stroški, kateri odgovarjajo našim razmeram v deželi. Deželni odbor je nabavil po sklepu zadnjega deželnozborskega zasedanja prostore Podturnom za znesek okoli 120.000 K v obseju 41 mernih njiv ali 41.000 stirskega sežnje. Enketa je imela odgovoriti na vprašanje, ali je ta prostor primeren po svoji legi za norišnico samo ali za norišnico, bolnico in hiralnico skupaj. Enketa se je z vsemi glasovi proti onemu dr. Rojca izrekla, da je po današnjem stanju zdravniške vede izključeno združevanje bolnice, hiralnice in norišnice, in da ne more biti govora o drugem nego o napravi norišnice na tem prostoru. Gledé druge točke, s kakimi stroški, oziroma po kakem sistemu, naj se norišnica napravi, se enketa ni izrekla, ker je nedostajalo časa za razpravo, in potrebujejo zdravniški veščaki sami posebnih studij. Izvolil se je torej poseben odsek 5 članov, kateri je sestavljen iz zdravnikov dr. Pontoni, dr. Fratric, dr. Luzzatto in inženirjev Wojtšovski in Glesič. Ta odsek ima poročati deželnemu odboru tekom enega meseca, za kateri sistem se je odločil in ob enem ima predložiti dotični proračun. Dr. Rojca izvolitve v odsek ni hotel sprejeti, ker se smatra vezanim po sklepu deželnega zbora za napravo skupne bolnišnice, hiralnice in norišnice.

Naše mnenje v tej zadevi je bilo vedno tako, da deželni zbor in odbor preveč jemljeta ozir na goriske zdravnike, še bolj pa na gorisko mesto. Enketa je utrdila opravičenost našega mnenja. Zdravniki so izrekli, da je danes jedini priznani sistem za napravo norišnice takozvani Opendoor-sistem, oziroma paviljonski sistem. Bolniki naj ne čutijo, da so jetniki, in prvo lečilo naj bodo voda, zrak, sonce, dijeta, telesno delo in duševna zabava. Ako bi bila enketa dosledna in ako hoče biti dosleden poseben odsek, potem morata pač deželnemu zboru predlagati, da je prostor, kakor je izbran Podturnom, sicer jako komoden za goriske zdravnike, kakor tudi jako ugoden goriskemu mestu, nikakor pa ne odgovarja sanitarnim zahtevam.

Prostor, določen za norišnico, leži ob šempeterski cesti sredi precej ohljudenega dela mesta, kjer se mesto, oziroma tudi bližnji Št. Peter, bolj in bolj razširjata, tako, da pridejo stanovanja meščanov v obližje norišnice. Od južnega kolodvora proti Št. Petru, torej tik nameravane norišnice, je merjena vipavska železnica in od Št. Petra proti Kostanjevici je merjena proga bohinjske železnice, in ni še gotovo, da se kolodvor te železnice prenese iz Št. Petra do Kostanjevice na Blatno. V tem slučaju pride norišnica v razslobo dveh železnic, med njima ene glavne proge avstrijskih železnic. Da bi bil zvižg in sum vlakov in železniškega prometa ugoden norišnici in bolnikom, to moramo pač izključiti. Nerazumljivo je, kako je to, da zdravniški veščaki nimajo tega pred seboj. Bližina mesta in prometna cesta šempeterska sami prinašata prav veliko suma bolnikom, po drugi strani pa brezumni ljudje niso prijetna sosesčina mestnemu prebivalstvu. Prostor norišnice se bode moral ograditi z visokim zidom, da se ločijo norci od zdravih. S tem pa je podrti teorija Opendoor-sistema in prostega gibanja. Četudi je lega Podturnom po podnebnju in vodi iz dna zemlje sposobna za norišnico, pa bi bila druga lega dalje od mesta proč gotovo še bolj sposobna iz teh razlogov. Izbrali naj bi bili veščaki solčno lego doline vipavske doline, kjer bi imela norišnica čistejši zrak, isto milo podnebje in zdravo studenčno vodo. S tem bi se ne bilo le odstranilo gorenjih pomislekov, ampak doseglo bi se bilo tudi to, kar

zanima davkoplačevalu. Ni bilo treba dati za 41 mernih njiv nad 120.000 K, torej za merno njivo okroglih 3000 K, marveč bi se bil dobil boljši, primernejši prostor, po čez računano po največ 400 do 1000 K za merno njivo. Torej le pri nakupu sveta bi pridobili od 40.000-80.000 K, ali pa bi se za isti znesek nakupilo toliko sveta, kolikor ga potrebuje Opendoor-sistem in največ različne obdelave gričevja, travnikov, vinogradov, vrtov in orane zemlje.

Kar pa prihaja še bolj v poštev, pa bi bilo to, da bi se stroški vzdrževanja bolnice znižali tako, da bi davkoplačevalci bili razbremenjeni. Oddaljeno od mesta so živili in vse toliko ceneja, da bi bila za polovico ali vsaj tretjino ceneja, kakor v mestu. Jemlje naj se v poštev le ogromno visoka užitnina na vino in meso v goriskem mestu poleg visoke cene živil.

Obžalujemo torej skrajno, da se deželni zbor in odbor ter enketa premalo ozirata po eni strani na sanitarno interese nameravane zavoda, po drugi strani pa prav nič na davkoplačevalce. Pozivljamo naše slovenske poslance, da v tem oziru store potrebne korake; pozivljamo pa tudi naša zastopnika v državnemu zboru, da se izjavita, kaj sta storiла v tem vprašanju.

DOPISI.

V Gorici, 28. jan. (Tutti frutti). — Po volitvah je vladalo v peklu rajsko veselje pa tudi peklenska žalost. Vrnili so se v pekel nazaj vsi tisti hudici, katere je bil poslal Satan na svet v pomoč politikujočim nuncem, da so jih vodili okoli na povodu kakor komedijanti medvede ter jih spuščali zdaj na tega zdaj na onega „liberalca“, da so reveža pretresli in prerukali, da se mu je kar vse črno delalo pred očmi. V razne dežele so bili poslani, med drugimi tudi v slovenske, in sicer na Kranjsko, Štajersko in Gorisko. Povsodi so jih hujskali in dražili na „liberalce“, kakor stekle pse. Obdržali so v krempljih dokaj vernih ovčic v prvih dveh gori omenjenih deželah, torej so opravili dobro svoje delo, le pri nas jim je predla bolj slaba. Da se niso krepko držali tisti hudici, ki so imeli Furlanijo „čez“, bi bil zavrgel Satan njih vse, ki so „delovali“ na Gorisko-Gradišcan-

skem. Tako pa jim je oddelil vendarle kosček rajskega veselja, katero uživajo v polni meri njihovi bratci, ki so bili po Kranjskem in Štajerskem. Živio Šustersič, živio Žickar in evviva Gregorsig doni od raznih stranij, in ta krik se meša med oni veliki, kateri ženejo avantgardisti v peklu iz onih dežel, ki težé pod težkim jarmom klerikalizma; drugi reveži, ki so slabo opravili svoj posel ter so si skrhali kremplje ob „liberalce“, da so jim le-ti usli, pa se pečejo za kazen v posebnem kolu peklenskega vrolega olja. — „Volilni odsek“ že pridno deluje in v kratkem razpošlje Satan na svet druge, hujše svoje podložnike na Gorisko, ker se bližajo deželnozborske volitve, katerih se dr. Pavlica že strašno boji po svojem „Prismojencu“. Vlogo, katero sta predložila don Pavlica in don Gregorsig temu „volilnemu odseku“, je polna obupa in glasno kliče: aiuto, aiuto! Don Antonio je še pristavil za „post scriptum“, da predlaga, naj se gleda na to, da se vsakega takoj zapre, kdor bi „pretih“ kakemu „angeljčku“ iz pekla. — Ubogo ljudstvo! Boj se, ker z novo, pomnoženo zalogo hudčev te bodo obšepali v cerkvi na leci in spovednici, pred altarjem, doma, na shodih in na cesti! Toda nič se jih ne boj, marveč zavijaj jim vratove tako po vrsti, kakor zadnjič pri državnozborskih volitvah!

Postavil je ob cesti nekje na Krasu lepo „znamenje“ v čast Materi Božji. Ko je bilo delo gotovo, je šel h g. kuratu, prosit ga, naj bi blagoslovil tisti oltareček. Kurat je pogledal grdo moža-naprednjaka ter zahrnel nad njim: Ne smem! Mož se je obrnil na višjo instanco; ker je propadel pri prvi, šel je h g. dekanu. Ta pa ga je odvrnil, da nima časa, dasi mu je oni obljuboval, da plača, kar zahteva. To namreč je bilo za časa volitve volilnih mož; takrat pa so imeli duhovniki devizo: pustiti vse drugo ter stati na volišču, ker gre „za sveto vero“! — Znamenje pa stoji tudi brez nuncčevih „žegnov“ in mož je porabil tisti nunc namenjen denar v druge koristnejše svrhe. Le pamet na to stran!

Gabršček naj nam povrne mašo! V Brdih je bil zbolel neki nunc same jeze, ker je bil izvoljen v kmečkih občinah za državnega poslanca g. Oskar Gabršček iz Tolmina. Bolan je ležal in milo je jecal samega srda; maše in pridige naslednjo nedeljo seveda ni bilo. Nekateri možakarji, ki v daljavi pridno

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.
(Dalje.)

Košček vrta s hišico, bodisi tudi z neveliko vežo, namenjeno za hlad po letu, bil bi kaj dostojen dar takega darovalca. Sedaj nameravam iz daljave gledati vaša junaka dela ter prositi Jupitra, naj vam pomaga, ali pa, ako se to ne zgodi, napravim tak trušč, da se pol Rima zbudi in vam pride na pomoč.

Kako slaba in neravna je ta pot!

Olje mi je dogorelo v svetilnici. Ko bi me Kroton, takisto plemenit kakor močan, hotel vzeti na rame ter me donesti k vratom, prepračil bi se že naprej, ali mu bo lahko odnesti dekle ter bi učinil to, kar je učinil Enej, in pridobil si vse v taki meri, da bi bil popolnoma zagotovljen o vspehu svojega podjetja.

»Rajše bi nesel staro ovco, ki je poginila pred mesecem na garjah,« odvrne lanist, »toda ako mi daš oni mošnjček, ki ti ga je izročil dostojni tribun, pa te ponesem do mestnih vrat.«

»Naj se ti zvije palec na nogi!« odvrne Grk. »Mar znači to, ravnati se po nauku onega častivrednega starca, ki je kazal siromaštvo in milosrdje kot dve najodličnejši čednosti?... Mar ti ni izrečno zapovedal, da me moraš ljubiti? Vidim, da iz tebe ne napravi nikdar niti najslabšega kristijana in da je

lože solnce prodreti s svojimi žarki mamertinske ječe, nego resnici prodreti skozi tvojo glavo.«

Kroton, ki je imel živalsko moč, pač pa nobenih človeških občutkov, reče: »Ne boj se! Kristijan ne postanem. Nočem zgubiti kosa kruha!«

»Tako? Ko bi imel le betvico znanosti iz modroslovja, pa bi umel, da je zlato brez vsake cene.«

»Pridi nad me s svojim modroslovjem, jaz pa samo butim z glavo v trebuh in videla bova, kdo dobi stavo.«

»Tako je mogel samo vol odgovoriti Aristotelu,« odvrne Kilon.

Začelo je svitati. Bleda svetloba se je spuščala z neba na hiše in ozidje. Drevesa poleg pota, stavbe in nadgrobni spomeniki jamejo semtertje kukati iz sence. Pot ni bila več prazna. Vrtnarji so že čakali, da se odpro mestna vrata, vodeči na vrvicah svoje osle in mule, obložene s sočivjem. Ta pu tam so škripali vozovi, na katere je bila naložena divjačina. Na obeh stranéh poti je ležala pri tleh lahna megla, napovedujoča lepo vreme. Ljudje, nekoliko oddaljeni, so se zdeli v tej megli kakor duhovi. Vinici se je zagledal v šibko postavbo Ligijino, katere se je čimdalje bolj srebrila, čim bolj se je danilo.

»Gospod,« reče Kilon, »razžalil bi te, ko bi si domišljeval, da se tvoja darežljivost kedaj izčrpa, dasi sedaj, ko si me plačal, ne moreš sumiti, da bi govoril v svoj prospeh. Radi tega še enkrat svenujem, da najpoprej sam poižveš, v kateri hiši stanuje Ligija in še le potem greš domov po sužnje in nosilnice ter ne poslušaj tega slonovega rilca, Krotona, kateri se ti samo za to nudi, da hoče ugrabiti dekle, da izžme tvoji mošnjček kakor vrečo sira.«

»Od mene te čaka udarec s pestjo med pleča, kar pomeni, da pogineš,« se oglasi Kroton.

»Od mene te čaka čutara kefalonskega vina, in to znači, da postanem — zdrav,« odvrne Grk.

Vinici ne odgovorí besedice, ker so se bili že približali mestnim vratom, kjer so zagledali čuden prizor. Ko je šel veliki apostol skozi vrata, pokleknela ondi oba vojaka in on položil za nekaj časa roki na železni čeladi, na to pa napravi nad njima znamenje križa. Mlademu patriciju doslej še na misel ni prišlo, da bi celo med vojaki utegnili biti kristijani in osuplo je pomislil, da kakor v gorečem mestu požira požar neprestano nove hiše, tako tudi ta nauk pridobiva dan na dan nove duše ter njegovo razširjanje presega človeški um. Osupnilo ga je to tudi z ozirom na Ligijo, ker se je bil prepračil, da bi se bili našli stražniki, ki bi jej bili olajšali tajni beg, ko bi bila hotela zbežati iz mesta. In v tem hipu se je zahvaljeval vsem bogovom, da se to ni zgodilo.

Prekoračivši oni prostor za mestnim obzidjem, na katerem ni bilo hiš, jamejo se kristijani razhajati. Sedaj je bilo treba iti za Ligijo dalje in previdnejše, da ne obrnejo nase pozornosti. Kilon je začel tarnati, češ, da ga bolé noge ter je čimdalje bolj zaostajal, čemur pa Vinici ni nasprotoval, ker si je mislil, da ne bo več potreboval tega bojazljivega in bolečavoga Grka. Rad bi mu bil celo dovolil oditi, ko bi bil Grk to hotel; toda Kilon je zadrževala previdnost in radovednost. Šel je torej neprestano za njima, se jima časih približal in ponavljal svoje opomnje in nasvete, govoreč, da se mu zdi, da je oni stavec, ki spremlja apostola, povsem podoben Glauku, samo da je nekoliko manjši.

zabavljajo „čez farje“, v bližini pa se jim odkrivajo do tal, so pršli na to misel, da vložijo prošnjo na novega državnega poslanca, da jih oskoduje, ker niso imeli maše, ker je zbolel nunc radi izvolitve Gabrščeka. Bum! Gospod Oskar, le pripravite se!

Pred mano leži glasovnica nekje s kranjskega Vipavskega zanešana v Gorico. Prečrtan je na njej Luka Jelenc, da se v tem prečrtanju jedva še da razločiti ime Jelenc, na vrhu pa je zapisan z lepo nunevo pisavo sam dr. Ivan Šustersič, sorodnik sv. Duha! Glasovnica je romala po čudnih potih in na hrbtni strani jo je popisala prosta kmečka roka. „Eksmisijonar“, „goski pop“, „intrigant“, „podr...niki“, „kuharice“ (s prav značilnim pridevkom), „veliki nos“ — skončuje pa z „dekleti, ki ne pojdejo v neke hlače“. Hm, pomenljivo, značilno!

Kurat Kodrič nagaja. Vedno skrbi za to, da se Trnovci jeze. Te dni so pokopali St. 3-letnega otroka. Povsodi vidite, da gre katoliški duhovnik pred krsto, židovski rabin pa hodijo pri pogrebi za krsto. Kodrič jo je ubral za krsto. Sirmeli so ljudje, kaj to pomeni, potem pa so prišli do mnenja, da je spremil otroka k pogrebu za nalašč tako, kakor da bi hotel pokazati, ker niso hoteli voliti z njim, da jih bo pokopaval „po judovsko“. — Akcija, ki je v tiri po trnovski planoti, pa utegne „zbrtiati“ korenito tega nerodnega nunc! „Le naprej, dokler je še vetra kej!“

O nekem nuncu, ki v cerkvi jče, da bi zbudil sočutje in iz tega naklonjenost svojih ovc, kar bi potreboval za ono misijo po nalogu Misije — povem o priliki nekaj, namreč: kako je v hribih dekleta pet učil, a jedno je vzel še na posebne note, odslovil mater in sestro ter to pevko vzel za kuharico, da si ni znala kuhati, pač pa dobro — peti. Revica je toliko pela, da je zbolela in sla domov umirat. Bilo je golovo, da ne bo več pri nuncu pela. „da pridni učitelj not je hotel pridobiti — prej pa njeno sestro, da da hosta skaj...ela. Ko je bolnica to izvedela, so jo...solze, zalomila je z rokama ter mlo jekala: Sestra, ne hodi! Ne smesi ti! Dokler mi tega ne obljubiš — ne umrjem potolažena. — Sestra jo je razumela, objela umirajočo sestro in — obe sta jokali, jokali tako dolgo, da je bolnica izdihnila svojo ubogo dušo. — Nie čuda, ako zdaj nunc v cerkvi joče! Ima za kaj!

Volčji grad, dne 25. januarja. V dopisu iz naše vasi v zadnji števil. „Prismojenega Lista“ se zadržira znani naš kosmati razgrajč v našega gosp. podžupana in v gosp. nadučitelja komenskega, ker sta kot pristaša naše narodno-napredne stranke storila svojo dolžnost ter volila v IV. kuriji našega kandidata, ki je bil tudi izvoljen državnim poslancem. Dopisnik pravi, da je naš gospod podžupan ubogal g. nadučitelja in šel v Sezano in tam stal kakor skala. Kaj pa misli znani razgrajč, da g. podžupan ne bode obdržal besede, kakor je obljubil za časa volitev volilnih mož in da postane „figa-mož“, kakor sta postala pliskoviška volica? Gosp. podžupanu je na čast, da se je skazal možaka in zato uživa zaupanje in spoštovanje od nas in vseh resnicoljubov.

Gledé šole moram pa omeniti, da ni g. nadučitelj kriv, da nimamo šole v vasi,

ampak kolikor toliko je meni znano, solska postava, ki tako dolotuje zaradi nezadostne daljave od Komna. Ako je pa res toliko kilometrov od nas do Komna, kakor dopisnik pravi, me veseli, ker nam prihaja vsled tega upanje, da utegnemo dobiti šolo. Da bi se bil g. nadučitelj pomotil pri merjenju, je gotovo izmislieno, kajti pri glavarstvu gotovo znajo natančno daljavo vsake vasi ene od druge. Dalje trdi dopisnik, da je g. nadučitelj najbolj nasprotoval i komisiji zaradi šole, pa pozabil je povedati, da so bili vsi udje komisije proti temu, da se šola ustanovi. Znati bi moral tudi dopisnik, da gosp. nadučitelja mnenje glede ustanovitve šole malo izda in da je za to merodajen okrajni, oziroma deželni solski svet, ki je prošnjo zavrnil. — O cerkvenem davku g. nadučitelja ne gre meni govoriti, pa povem le to, kar sem slisal, da je gosp. nadučitelj rad plačal ono malenkost za cerkev, a čudil se je le temu, da ne plačujejo nobenega cerkvenega davka oni, ki imajo več red. dohodkov, nego jih ima on.

Čevlje sodi naj kopitar, veli pregovor. To naj si zapomni naš znani razgrajč ter mu svetujemo, naj vzame metlo, ki ne dela nečast njegovemu imenu, in naj pometa pred svojim pragom. Svetujemo mu, da bi ostal pri — skarjah ali pri „vintli“, nego je prejel za pero in ljudi po nepotrebnem v časopisu obira.

Iz Komna, 26. januarja. — Štev. 4. „Primorskega Lista“ ima dopis iz Komna. V tem dopisu se jezi dopisnik nad nami, češ, da smo „farizeji“, ker v cerkev zahajamo. Omenja, da zahajamo v cerkev, da bi duhovnika na pridigi vlovili. — Ali ste ga slišali farovškega podrepnika, kaj klobasari? Čudno!? Če ne gremo v cerkev, nam očitajo, da smo liberalci in brezverci. Ako pa obiskujemo cerkev, se nam pravi, da smo — „farizeji“. Kaj naj torej storimo? Odgovor prepusimo vsakemu.

Potem pa piše dopisnik, da mu je ljubi Gregorčič, nego dva Tuma. Pustimo mu to veselje. Narod s Krasa je pa 3. in 9. januarja govoril, kdo mu je ljubi. Druga ne rečemo. Menimo pa, da vsakemu resničnemu Slovincu mora biti ljubi poslanec, izvoljen od samih pravih Slovencev, nego Gregorčič, izvoljen po volji „polentarjev“ in „cikorije“. To naj zadostuje!

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. — V nedeljo je preminol preč. g. Andrej Leban, vodja svetišča na Sv. Gori nad Gorico. Dotakal je starost 64 let. Posebno pri srcu mu je bilo svetišče na Sv. Gori, za katero si je pridobil tudi premnogo zaslug. Pokojnik je bil poznat kot blag mož. Blagi pokojnik je bil eden tistih redkih duhovnikov, ki je obsojal sedanjo duhovniško gonjo po deželi ter sodil nastale razmere prav. Blag mu bodi spomin! Naj počiva v miru!

Gabršček pred najvišjim sodiščem. — Kakor znano, je „Gorica“ tako infamno obrekovala Gabrščeka, da jo je moral tožiti pred porotniki, ki so jo согласно obsodili. Gabršček si je hotel oskrbeti zadostenje na najkrajši način, to je da bi „Gorica“ obrekovanje preklcala ali pa povedala, kako ona tolmači svoj napad. V ta namen se je obrnil na dr. Gregorčiča, dostavši,

da: ako pa tega ne stori, bi se ulegel spozabiti na svojo rodbino in bi si poiskal — zadostenje sam.

Dr. Gredolčič pa se v peto ni prišlo, da bi dal popraviti žaljenje, marveč — „prestrašil“ se je Gabrščeka tako, da je zahteval od državnega pravdnika, naj ga da takoj zapreti. To se sicer ni zgodilo, ali postavljen je bil na zatožni klop ter po dolgi obravnavi — oproščen. V razsodbi je bilo rečeno, da sodni dvor smatra one besede le za frazo ter da je treba za zločin po §. 98. določne grožnje za poskodovanje bodisi na životu, imetju ali časti.

Državno pravdnstvo pa ni bilo se zadovoljno in je podalo pritožbo ničnosti. V petek 1. t. m. bo javna obravnav pred najvišjim sodnim dvorom. Gabrščeka bo zastopal g. dr. Triller iz Ljubljane. — Upamo, da bo s tem konec križevega pota! Tudi v slučaju takega konca si bo don Gregorčič zadovoljno mel roke, kajti naredil je dovolj bridkih ur in še več stroškov možu, brez katerega bi ne bil nikdar državni poslanec! — Toda kazen gre za petami! Kakor je postal po Gabrščekovih zaslugah — katere si je vse prisvojil — „ljubljenec naroda“, tako je tudi postal don Gredolčič; padel je, padel, tako nizko, da niže že več ni mogče.

Z Gabrščekovim enak slučaj, enaka razsodba. — Na drugem mestu poročamo o Gabrščekovi pravdi na Dunaju. — Naše citatelje bo zanimal povsem enak slučaj z enako oprostilno razsodbo pred deželno sodnijo v Pragi. Reč je ta-le:

Zdravnik dr. J. S. Bulova se je silno poganjal za oprostitev znanega Hilsnerja; pisal je i brošure, ki so bile v Avstriji zaplenjene. — Jedno tako brošuro je poslal i orožniškemu postajevođji Klenovcu v Polni, ki je jako hudo pričal proti Hilsnerju. Zraven mu je pripisal se te besede: „Geehrter Herr! Retten Sie sich bei Zeiten! Die Katastrophe naht. Erstatte Sie Mittheilungen.“

Ta grožnja s katastrofo, iz katere naj se čim prej reši, morda s tem, da bi drugče izpovedal, je Klenovec tako prestrašila, da je takoj zaprosil za premeščenje. — Državni pravdnik je tožil dr. Bulova radi zločina po §. 98. in 99., kakor Gabrščeka v Gorici. Ali tudi dr. Bulova je bil oproščen, in sicer skoro doslovno z istimi razlogi, kakor Gabršček, namreč, da oni pripis: „... involvire nicht den Thatbestand der §§ 98. und 99. des Str.-Ges., die eine bestimmte Bedrohung des Lebens, des Vermögens oder der Ehre einer Person fordere; die incriminirte Stelle konnte nur als eine Phrase, nicht aber als Drohung im Sinne des § 98. betrachtet werden.“ — To v album — komur tiče!

Kolesarski ples. — P. n. obiskovalce in obiskovalke tega plesa se jedenkrat uljudno opozarjamo, da je društvo določilo uhod v dvorano na teiovadnem trgu, da kar naj se blagovolji ozir jemati. Narodna čast gorških Slovencev zahteva, da naj bode ta najv. tji njihov javen nastop tekočega karnevala kolikor moči sijajen. — Na noge torej, in vsi, ki so dobili vabilo, kot jeden mož na kolesarski ples! Vabila za one, ki istih po pomoti niso dobili, so še vedno na razpolago, in sicer razdeljuje ista g. Rudolf Konjedič, trgovec v Gorici.

Osnovni občni zbor „Pevskega in glasbenega društva v Gorici“. — Neumorno delujoči naš g. dr. Tuma je sklical preteklo soboto gori navedeni občni zbor tega za Gorico tako potrebnega društva. Naše novo „Pevsko in glasbeno društvo“ ima, kakor je razvidno, iz pravil popolnoma isti namen kakor slavnoznan „Glasbena Matica“ v Ljubljani, ki je pred petimi leti z imponentnim zborom nastopila celo pred velekritičnim občinstvom dunjskim ter z ubranimi glasovi dokazala oholim Nemcem moč in krasoto slovenske pesmi. Društvo naše si

stavi kot nalogo priskrbeli si moderno izobraženega pevovodjo in ustanoviti potem močan možki in ženski zbor. Nadalje se ustanovi stalna glasbena šola z rednim poukom pod vodstvom za to izvežbanih učiteljev. Zanimanje do petja hoče razširjevati društvo potom izdajanja raznih glasbenih del, nadalje s pevskimi izleti, prirejanjem koncertov itd. Sestaviti namerava v društvu močan orkester ter s tem omogočiti prirejanje veselic s sodelovanjem slovenske dobro izvežbane godbe. V „Sokolovi“ telovadnici se je bilo izbralo nad 50 gospodov, katere je pozdravil g. dr. Tuma ter razložil v lepem govoru pomen in namen društva. Povdarjal je važnost glasbe in petja v društvenem življenju narodov ter vabil udeležence k pristopu. Dva znana domoljuba sta darovala v namene društva 800 kron ter s tem dala razvoju društva najpotrebnejše — namreč denarno podlago. Nad 35 od navzočih je pristopilo društvu, ki je razdelilo letne prispevke, ozirajoč se na materijalen položaj raznih članov, v dva odseka s 24, oziroma 12 kronami. Pevci so prosti vsakega prispevka. Predsednikom je bil izvoljen z navdušenjem soglasno g. dr. Merik Tuma, v odbor pa 13 gospodov, ki so si razdelili posle tako, da je prevzel gosp. dr. Rudolf Gruntar podpredsedništvo, g. Krasevec blagajno, tajništvo pa g. Karol Pohlin. Te vro delavne moči v odboru so nam porok, da krasen program, ki ga ima društvo, ne ostane samo na papirju, marveč da se razvije najlepše v slavo mile naše slovenske pesmi. Gosp. Gabršček je z obsirnimi besedami razvil ponovno program društva, svetoval odboru, da naj isti čimprej poskrbi lastno stanovanje, ki je neobhodno potrebno za vadbe pevskega zbora in za pevsko šolo. In tako bi bilo ustanovljeno tudi to društvo, ki je bilo goriskim Slovincem tako nujno potrebno. Prav je tako! Na dan s krasno našo slovensko pesmijo, združujmo izborni pevski material, katerega imamo v Gorici, v imponenten pevski zbor, ker tem najbolj imponujemo narodnim nasprotnikom. „Na delo tedaj — ker resnobni so dnevi — a delo in trud naj nebo blagoslovi!“

Predpust v Gorici. — Plesna vaja v „Goriski Citalnici“ preteklo soboto je bila že precej živahnejša; došli so — ker nasprotja se ublažujejo po zaslugi naših mož — tudi razni taki gospodje in dame, katerim je ples v prvi vrsti namenjen. Želimo le, da bi strankarska nasprotja ne segala v socialno življenje! Seveda storijo klerikalci vse, kar razdružuje in razbija, ali upamo, da ta doba kmalu mine... Mala maskerada v „Goriskem Sokolu“ je bila tudi jako živahna. Prostori nad mero natlačeni, mask in kostumov dovolj! Orhester 12 članov je izvrstno sviral. Se nekoliko vaje — in zadoščal bo tudi za velike ples! Čast g. učitelju Širci in „Sokolu“ za trud in žrtve! — O mali maskeradi smo dobili še tako poročilo: To je bilo življenje preteklo nedeljo v sokolski telovadnici. Pri sviranju sokolskega orkestra vrtelo se je točko za točko nad 30 parov, a bilo bi jih gotovo še mnogo več, ako bi prostori to dopuščali. Mej maskami smo opazili razne domine, Turka s svojo boljšo polovico, harlekine, pikdama, klovne in druge jednake lahkoževce. Veselica je bila skozi in skozi vro animirana in so se tako izborno zabavali plesalci kot gledalci. In tako mora biti. Predpustne plesne vaje imajo namen razveseljevati mladino, in isto nalogo izvršujejo sokolske plesne vaje v polni meri. Prihodnja plesna vaja bode v nedeljo dne 3. svečana.

Potreba novih virov. — V „Gorici“ citamo o nekem pripravljalnem odboru „Tiskovnega društva“ v Gorici, kateri vabi na ustanovni občni zbor duhovnike, druge dobro misleče (!) gospode in gospe. Ta občni zbor bo v četrtek. — Zmanjkalo je virov, posli so fondi, stotaki so sfrčali, ponajveč po nepotrebnem, po zraku, blagajnice katoliške

Šli so še dolgo, dokler niso prišli za Tiberio, in solnce se je že bližalo izhodu, ko se je razdelila ona četa, v kateri je bila Ligija. Apostol, stara ženska in deček so odšli po poti ob reki, starec majhne postave, Urso in Ligija pa so krenili v ozko ulico, prešli še kakih sto korakov ter stopili v neko hišo, v kateri sta bili dve štacuni, jedna za olje, druga pa za živali.

Kilon, ki je šel kakih petdeset korakov za Vinicijem in Krotonom, nakrat obstoji kakor bi se udril v zemljo ter stisnivši se k zidu jame na nju zvižgati, naj se vrne k njemu.

Ona to tudi učinila, ker je bilo treba, da se posvetujejo.

»Idi,« reče mu Vinicij, »ter poglej, če mar nima ta hiša izhoda na drugo ulico.«

Kilon, navzlic temu, da je poprej tarnal, kakó ga noge bole, skoči tako živo, kakor bi imel na gležnjih Merkurjeva krila, ter se čez malo časa vrne.

»Ne,« reče, »vhod je samo jeden.«

Na to dvigne roki:

»Zarotim te pri Jupitru, Apolinu, Vesti, Kibeli, Izidi, Osirisu, Mitrasu, Balu in vseh bogovih z vshoda in zahoda, zarotim te, gospod, odstopi od svojega namena!... Poslušaj me!...«

Toda nakrat je umolknil, zapazivši, da je Vinicijevo lice zbledelo od jeze in da so se mu oči zalasketale kakor volku. Zadoščeval je le jeden pogled nanj, da se je prepričal, da ga ničesar na svetu ne more odvrniti od njegovega sklepa. Kroton je vlekel sapo v svoje Herkulove prsi ter polagoma kimal s svojo ogromno glavo na obe strani, kakor to dela medved, zaprt v kletko. Sicer pa ni bilo opaziti na njegovem licu najmanjšega nemira.

»Jaz vstopim prvi!« spregovoril.

»Ti pojdeš za menoj!« odgovoril mu z zapovedujočim glasom Vinicij.

Čez trenutek zgineta oba v temni veži.

Kilon skoči za vogel najbližje ulice ter gleda izza vogla, kaj se zgodi.

XXII.

Vinicij se prepriča še le v veži, kako težavno je njegovo podjetje. Hiša je bila velika z več nadstropji, kakoršnih je bilo na tisoče v Rimu, da so služile najemnikom v stanovanje, pa so navadno bile pozidane tako urno in tako slabo, da skoro ni preteklo leto, da se ne bi bila katera podrla na glave svojih stanovalcev. Bili so to pravcati čebelnjaki, zelo visoki, pa tudi zelo ozki, polni raznih sob in čumnat, v katerih so stanovali množično najemniki. V mestu, v katerem mnogo ulic ni imelo imen, niso imele te hiše niti številke; gospodarji so zaupali pobiranje najemščine sužnjem, ti pa, ker niso bili siljeni, naznanjati mestnemu upraviteljstvu imena stanovalcev, jih pogostokrat sami niso poznali. Poizvedeti o kom v taki hiši, je bilo zelo težavno, zlasti ako ni bilo vratarja.

Vinicij in Kroton prekoračita dolgo vežo, podobno hodniku, ter dospeta na malo dvorišče, obzidano od vseh štirih strani. To dvorišče z vodomedom na sredi, čegar voda je padala v kamenito skledo, zazidano v zemljo, je bil nekak atrium za vso hišo. Poleg zida so bile stopnjice deloma kamenite, deloma lesene ter so držale h galerijam, od koder je bil vhod v stanovanja. Pa tudi spodaj so bile čumnate; nekatere so imele lesene duri, druge pa so bile zakrite z navadnimi zavesami, ki so bile večinoma preproste in oguljene.

Bilo je zarano v jutro, in na dvorišču ni bilo žive duše. Očividno so še vsi spali v vsej hiši, razun onih, ki so bili v Ostrijanu.

»Kaj naj učinim, gospod?« vpraša Kroton ter obstane.

»Počakajva tukaj, nemara se nekdo prikaže,« odvrne Vinicij.

Pri tem mu tudi pride na misel, da je bil Kilonov nasvet zelo praktičen. Ako bi imel poleg sebe nekoliko sužnje, lahko bi jih razstavil pred vrata, od katerih se mu je zdelo, da so samo jedna pri hiši, na to pa bi dal pregledati vse kote; sedaj pa jima ni preostalo drugega nego poskusiti, če mar na slepo srečo ne najdeta Ligijinega stanovanja, drugače bi jo utegnili kristijani, katerih se ni manjkalo v hiši, opozoriti na to, da jo nekdo išče. Radi tega bi bilo tudi nevarno povprašati po njej katero tujo osebo. Vinicij je za nekaj časa premišljeval, ali naj gre domu po sužnje, kar se izpod jedne zaves, zakrivajoče stanovanje, prikaže človek s sitom v roki ter se bliža k vodometu.

Mladi tribun na prvi pogled spozna Urso.

»To je Lig!« zašepeta Vinicij.

»Ali naj mu takoj polomim kosti?«

»Počakaj!«

Urso ju ni videl, ker sta stala v senci pod zidom ter začel mirno spirati v vodi zelenjavo, katero je imel v situ. Bilo je očividno, da, prebivši vso noč na pokopališču, je hotel sedaj pripraviti zajutrek. Čez trenutek je dovršil svoje delo, vzel mokro sito ter zginil z njim za zaveso. Kroton in Vinicij sta šla za njim, misleča, da prideta naravnost v Ligijino stanovanje.

(Dalje pride.)

stranke so prazne, torej treba novih virov. Dobro misleči gospodje in gospe naj priskočijo na pomoč, da se dobé novci za kurjavo pri klerikalni železnici, ker zadnji kosček premogeta je posel. Le pridno torej priskočite na pomoč s "tiskovnim društvom" gospodom okoli "Gorice" in "Prim. Lista", le ven s stotaki, saj videli jih ne boste nikdar več! Uzorno gospodarstvo "narodnih veličarjev" v "Narodni tiskarni" je kaj imenitno. Meji drugim naj poveljito to, da n. pr. vsi skupkar jih je v "N. t.", ne znajo narediti tiskarske računa, marveč delajo tako — po domače: temu več, otemu manj, kakor kaže. Videli smo račune s 50% popusta, pa so bili še vedno viši od naših. Pa tudi narobe, v veliko zgub. Tudi kupovati ne znajo. Čifuti so jih nabrisali, kakor so hoteli. Nekoč smo jim jednega mi poslali s poukom, naj le vrlo zabavlja proti naši tiskarni. Navihani čifut je dobro razumel; priklanjal se je do tal, svetnik tje, svetnik sem, govoré o propadu "Goriške tiskarne" itd. — in naročili so za blizu 2000 glb. samih takih stvari, katerih 15 let ne porabijo. Vsi agentje drugih tovaren so vedeli o tej famozni kupčiji, in se krototali! Takega kalina se nikdo ni ujel, kar hodi po svetu. — Umevno, da gre težko z bilanco. Ubožci so v velikih zadregah! Počakajte, za par let šele boste videli, kakošne kozle ste streljali.

Obsojena kaplana. — V Slovenskem Narodu smo čitali, da je sodnija v Radovljici na Kranjskem obsodila bohinjskega kaplana na osem dnij zapora, dva njegova pristasa pa na osem dnij, in to radi njihovega počenjanja s konsumnim društvom! Eto, kako so varna konsumna društva ali kmečke zadruge v duhovskih rokah! — Pred sodnijo v Gornjemgradu na Štajerskem sta stala pred kralkim kaplan Kostanjevec in Joža Zorko, vodja "konsuma" na Rečici, obdolžena, da sta napadla dne 26. decembra prelet. leta po noči obrtnika Vida Perehlinca s palicami ter ga pobila na tla, da je obležal onesvešten na licu mesta, ker je bil zaklinal: Živio Hrihar! (ki je bil državnozborski kandidat proti dekanu Žičkarju). Obsojena sta: kaplan Kostanjevec na 40 K, oziroma 4 dni zapora, Zorko na 100 K, odnosno 10 dnij zapora. Za bolečine morata plačati P. 50 K in za odpadli zaslužek 32 K. "Gospodarstvo" klerikalcev in "duhovniško pomirovalno delovanje" sta se pokazali v lepi luči! — Kronika, katero hčemo nadaljevati, postane pač zanimiva!

I seveda!! — Naša notica "Politika v soli" je razburila gospe, zlasti pa tistega, ki je sedel za mizo, spisal in poslal v uredništvo Gorice "mrcinasto notico" "I seveda"! Poznamo način njegove pisave in takoj smo ga imeli. Tako je prav, da zna človek vsaj tako značilno pisati, da se ga spozna ter da moremo vedeti, s kom iz iste "mogočne" bande imamo opraviti. Na njegove nesramnosti ne bomo reagirali prav nič, ker nam domisljavec take vrste, kakor je on, prav nič ne imponuje. Izlil je le svoj strupeni žolc in najbrže mu je potem odleglo, nam pa prav nič škodovalo. Smejali smo se celo, ko smo čitali njegovo notico, ker smo si v svesti, kako se je trudil mož, ko je hotel naslikati nekaj drastičnega. Sirota piha, sika, cviker se mu trese, lasje se ježé, pero se mu zadira, grda gleda v svet, sem pa tam se hinavsko nasmeja, misli mu lete celo na Studenec k usmiljenim bratom, kontno ga prime bav-bav, kosmato kapo pogradi in hajdi h "Gorici". — Naša notica "Politika v soli" je resnična. Povemo to, da je bilo v soli govora o varčevanju. G. učitelj je omenjal poštno hranilnico, katera pa po njegovem mnenju premalo "nese". Zato pa se je rajši spomnil "Centrifuge" ter je rekel, da ista je posebno varen zavod in da ima tudi on svoje denarje tam naložene. Očitna agitacija za klerikalen zavod v soli, za zavod, o katerem se ve, zakaj in kako je ustanovljen! Ali ni to kos politike v soli? V tisti notici v "Gorici" tudi ni izpodbita naša notica "Politika v soli", marveč nekaj je moral reči — tako si je mislil — ker se je čutil zadetega. To, kar smo povedali zgoraj, in pa dejstvo, da naša notica v "Gorici" ni izpodbita, kaže, da smo pisali resnico, katere se vedno držimo. Tako! Sedaj pa, g. Mercina, le pihajte in sikajte, kakor hočete, ponovimo pa za trdno, da politike v soli ne bomo trpeli!!

Najbogatejši škof je današnji dan nadškof v Granu na Ogrskem. Po uradnih izkazih ima 95.000 jutrov zemlje, ki odvržejo 1.034.000 K, in 9 milijonov K kapitala. Dnevnega dohodka ima 2800 K. Koliko in koliko ubogih kmečkih in delavskih rodbin bi lahko živelo o tem, kar ima ta nadškof preveč!!

Ponesrečill. — Josip Črne iz Grgarja je zozil včeraj zvečer hlode s Trnovega. Na klancu je hotel ali zavretil voz ali ustaviti konje. Prišel je blizu konja, ki ga je udaril tako močno, da je omahnil ter kmalu potem umrl. Konja sta drvila sama naprej s težkim vozom. K sreči se je pri nekem ovinku voz prevrnil, drugače bi se bila konja ubila.

Med Slovaki podobno našim. — Praški "Čas" piše 26. t. m., kako zelo se je spremenila katoliška duhovščina med Slovaki. Med drugim čitamo: "Čim manj je v njej krščanske ljubezni, plemenitosti in omike, tem več stanovske ošabnosti in sebičnosti. Ljudstvo reka duhovniku: "Vaša milost", a duhovnik

se vidi med ubogim ljudstvom tako vzvišene, nega in mogočnega, da je resničnemu krščanskemu človeku težko le misliti na vse to. Duhovniki pripovedujejo v propovedih, da bi povečali svoj stan, da imajo oblast, premeniti kruh v vino in kri Kristusovo, in tako smelo povdarjajo to moč, da ljudstvo samo maje z glavo, češ: postavljajo se nad samega Boga." — V takem tonu gre dalje opis slovaškega duhovenstva. Tako je pri nas tudi! Zato pa tudi — vera peša! Treba jo osvežiti s pravimi duhovniki, katere dobimo od skofov unijatske katoliške cerkve.

Za spomenik Hrabr. Volariča, ki je pokopan že od l. 1895. v Devinu, kjer je zadnjič služboval, — so poslali rodoljubi v krogu "Narodne Čitalnice" v Kobaridu na gospoda župana Miroslava Plesa kron 77-12. — Zahvaljujejo rodoljubne Kobaridce, pokojnikove domačine, naznanjamo, da se spomenek letos postavi.

Most čez Sočo pri Barki so začeli končno vendar le graditi. Delo vodi inženir Haas.

Tečaj za slov. stenografijo za začetnike se odprvi s 1. februarjem t. l. v "Šolskem domu" in sicer ločeno za gospe in dame s poukom po 2—3 ure na teden. Kdor se hoče udeležiti tega za sedanje potrebe prevažnega tečaja ter se v kratkem času in brez velikih stroškov izvežbati v stenografiji, naj se blagovoli oglašiti osebno danes ob 6. uri zvečer v "Šolskem domu" v svrhu dogovora o učnih urah. Kdor bi bil pa zadržan danes osebno se zglašiti, naj blagovoli svoji pristop prijaviti po katerem udeležencu.

Čitalnica v Kanalu vabi na plesni venček, kateri bode v sredo dné 10. februarja 1901. v dvorani gostilne "Pri zlatem levu". Sviral bode domači tamburaski zbor. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 2 kroni. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno Od bor.

Muzej in panoptikum. — V Vrtni ulici je otvoril G. Lifka svoj muzej in panoptikum, o katerem govori tudi njegov inserat na zadnji strani. Reči moramo, da muzej je lep in jako zanimiv. Kdor hoče videti razne kralje in cesarje, papeža, Krügerja ter polno drugih zanimivosti, naj ne zamudi prilike, ogledati si ta muzej. Katalogi se dobé tudi v slovenskem jeziku, kjer je popisano, kaj se vidi. Tako lepega muzeja in panoptikuma že dolgo ni bilo v Gorici.

Listnica. — G. V. B. v B. Vaso dopisnico smo prejeli. Jako se varate, ako govorite o kakem spreobrnjenju. Da izveste naše misli o znani reči, prosimo, da se oglašite o prvi priliki, ko pridete v Gorico, v našem uredništvu. Dotlé zdravi!

Pozdrav. — Vsem znancem in prijateljem, od katerih mi ni mogoče se osebno posloviti ob mojem odhodu v Trst, kličem tem potom krepki: Bog Vas živi; zdravi ostanite!

Franc Hlača

Razgled po svetu.

Glasovi o jugoslovanskem klubu. — S Štajerskega pišejo "Slov. Narodu": Nemške stranke so se že zjediniše, da bodo v narodnih vprašanjih nastopale složno proti Slovanom. Če nicesar drugzaga, bi že moralo to jedino dejstvo družiti vse Slovane v jedno veliko skupino. Pričakovati je bilo, da bodo naši jugoslovanski poslanci neki modus, da bi se lahko združili v enem klubu. Napredna stranka je s mirnim in resnim člankom prevzela inicijativo k tej združitvi in podala način, kako bi se lahko zjediniše peščica slovenskih in hrvatskih poslancev. Na Štajerskem je ta uvodni članek jako ugajal in nas pomiril, zakaj poučil nas je, da je napredna stranka voljna celo storiti veliko žrtev, samo da bi se složno postopalo v narodnih vprašanjih. A osupnil je obmejne Slovence odgovor klerikalne oziroma Šustersičeve stranke v "Slovenecu" in "Vaterlandu". Šustersič hoče imeti le liste v svojem klubu, kateri so kandidirali na klerikalni program. Na to izjavo moramo volilci Štajerskega zahtevati, da ne smejo vstopiti naši poslanci v Šustersičev klub, zakaj Robič, Berks, dr. Ploj in tudi Žičkar niso nikdar kandidirali na program kranjskih klerikalcev; nikomur se ni sanjalo, tudi ne duhovnikom, da bi bil volil te poslance na ta program. Če hoče imeti Šustersič v svojem klubu le pristase s Kranjske, ki so voljeni na klerikalen program, tedaj za naše poslance v tem klubu ni prostora. Naloga naših poslancev je, da delajo v prvi vrsti na to, da se združijo vsi slovenski poslanci v jedno skupino na strogo narodni podlagi, a nikdar ne smejo vstopiti v klub, ki bi se osnoval po Šustersičevih načelih. To vprašanje priporočamo našim poslancom v premislek, zakaj trjrali bomo od njih brezobzirno odgovora.

"Narodni List" v Zadru je priobčil v soboto članek o hrvatsko-slovenskem klubu, o katerem pravi med drugim: "Naši najbližji bratje Slovenci, razdeljeni na klerikalce in liberalce, so med seboj tako v prepiru, da se težko snidejo v enem klubu, ako se čvrsto ne odločijo pustiti doma svoj prepir, kateri bi i tako brez koristi izvajali v državnem zboru, ter složno postopati proti občenemu dušmaninu na obrambo skupnih narodnih interesov. To bi bilo brez sumnje najpamet-

nejše, kajti samo na ta način bi se dal upriličiti hrvatskoslovenski klub, kateri bi po številu in po važnosti zastopanih zemelj ter po imenih nekaterih svojih članov mogel igrati znamenito vlogo v novem parlamentu ter priti do lepega ugleda. V kolikor smo zvedeli, hrvatski zastopniki iz Dalmacije, pravaši kakor narodnjaki, imajo namen, potruditi se živo za to, uverjeni, da ako se ne pride složno do upriličenja hrvatsko-slovenskega kluba, bo delo Hrvatov in Slovencev v novem državnem zboru, predpostavljaje, da bo ta sposoben za delo, mnogo oteženo ter ob svoji priliki tudi neuspešno. Ker sami po sebi niti Slovenci niti Hrvati niso tako številni, da bi mogli staviti predloge in vprašanja, in zopet, razdeljeni na tri ali štiri skupine, težko da bodo mogli imponirati vladi in parlamentu ter kaj koristnega izvajevati za narod."

Prav temeljito je obdelala vprašanje o jugoslovanskem klubu ter o bodoči taktiki naših poslancev "Edinost". Posebno umestno odgovarja "Slovenec" na njegove znane ugovore proti našim naprednim poslancom ter na pomisleke proti jugoslovanskemu klubu. Pravi: "Seveda pravi 'Slovenec', da v državnem zboru pojde, tudi za verska in narodnogospodarska vprašanja, gledé katerih ne bi bilo možno skupno delovanje z liberalci! Ko pa pojde za slovensko stvar — tako meni glasilu katoliško-narodne stranke na Kranjskem — 'potegnili bodo itak vsi skupaj'. V tej izjavi tiči dragoceno ali ob enem tudi usodno priznanje, priznanje namreč, da bodo katoliško-narodni poslanci — ko pojde za kako 'slovensko stvar' — morali iskati zaveznikov izven svojega 'mnogostevilnega in lepega kluba' in — pri svojih slovenskih liberalnih rojakih!! Po isti 'Slovenčevi' logiki in v isti smeri argumentacije je dokazana tudi možnost skupnega kluba slovenskih in hrvatskih poslancev. Kakor bi bilo možno konservativnim poslancom braniti verska načela v 'mnogostevilnem lepem klubu', a v narodnih vprašanjih iskati zaveznikov izven tega kluba, istotako mora biti možno katoliško-narodnim poslancom braniti 'slovensko stvar' — v skupnem klubu, a v obrambo svojih verskih načel iskati zaveznikov izven tega kluba!! Če je prvo možno, mora biti možno tudi drugo; a če se jim vidi drugo nemožno, je nemožno tudi prvo!!

A tu treba se postaviti aktuvelno vprašanje: Kaj je nujnejše, kje je nevarnost večja? Ali prosimo, zapomnite si: mi ne govorimo, kaj je važnejše, ampak, kaj je nujnejše! Nie, ali prav čisto nič se torej ne plašimo pred izjavo, da je v tem hipu za naš narodni obstanek ob periferiji nevarnost večja, nego pa za versko stvar, da je torej narodna obramba nujnejša! Kdor torej ni pripravljen storiti vsega, kar more pripomoči do rešitve našega narodnega obstanka ob periferiji, ta ne zaslučuje imena slovenskega rodoljuba in tudi ne imena slovenskega — domoljuba. Posedno stanje naroda in domovine je v nevarnosti!!

"Slovenec" obstaja trdovratno pri svoji izjavi, da kranjski klerikalni poslanci ne vstopijo v skupen klub z naprednimi! Torej razdor!

Državni zbor. — Prve tri seje so določene na dan 31. tega meseca ter na 6. in 7. februarja. V predledku med prvo in drugo sejo bodo razprave radi volitve predsedništva zbornice. Kako se izvrši ta izvolitev, po tem bomo mogli soditi že na marsikaj v prihodnosti zbornice. Kdo da bo predsednik zbornice, je pač pereče vprašanje, ker v njej menda ni moža, na katerega bi gledale stranke za zaupanjem in z zadovoljstvom. Stranke nekdanje desnice so baje za to, da se voli staro predsedstvo.

Češki narodni socialisti so imeli v nedeljo shod, katerega se je udeležilo okoli 800 oseb. Po delegatih so bile zastopane vse druge češke stranke. Na dnevnem redu je bila točka o programu stranke čeških narodnih socialistov ter o direktivi, katere se ima dati njenim zastopnikom v drž. zboru na Dunaju. Heinritz je izjavil, da češki narodni socialisti bodo delali vladi kar mogoče energično in resolutno opozicijo. Poslancom ni treba dajati nikake direktive, ker je znano, da Čehi nimajo nicesa iskati na Dunaju, ker tudi nikdar nič ne dosežejo. Zato jim ostane le to, potegniti se za češko državno pravo, ker le od češke države morejo tudi narodni delavci pričakovati rešitve; nekateri mladočeški poslanci da so že zavrgli to pravo. Drugi govorniki so napadali vodstvo mladočeške stranke ter fevdalno veleposestvo, se izrekli proti obnovitvi desnice ter proti vsaki združitvi s Poljaki, katere smatrajo sposobne za vsako izdajstvo. — Kakor se vidi, bo kaj čudno na Dunaju z raznimi slovanskimi strankami.

Verdi umrl. — V nedeljo v jutro je umrl v Milanu veliki italijanski glasbenik Verdi. Z njim je umrl eden največjih glasbenikov vseh časov. Verdijeve opere so znane tudi Slovincem, saj v ljubljanskem gledališču radi vidijo: Rigoletto, Trovatore, Aida, in dr. Oper njegovih je lepo število. Cela Italija žaluje za mojstrom Verdijem. Postavijo mu spomenike in ulice bodo imenovali po njem.

Kralj Edvard VII. — Novi angleški kralj se bo imenoval Edvard VII., kralj Britanije in Irske, cesar Indije. Prisegel je že na zakone in na ustavo. Edvard VII. je imel angleško-nemško vzgojo; v njegovi hisi se govori večinoma jezik očeta sedanjega kralja

— nemščina. Novi kralj je mnogo potoval ter se tudi na Dunaju mudil že parkrat. Leta 1863. se je oženil s princesinjo Aleksandro, najstarejšo hčerko danskega kralja Kristijana IX. Kot prestolonaslednik se ni zanimal mnogo za vojaštvo. Najrajši je pri slovenskih prilikah zastopal svojo mater, posecal dvore in svetovne razstave ter bil član vseh prvih športnih društev. Ustanovil je tudi nekaj dobrotelnih in kulturnih zavodov, med katerimi sta slavna "College of Music" in "Imperial Institute". Doslej je bil kralj angleške mode. Elegančna obleka je bila doslej njegova glavna skrb. Po njem so se oblačili vsi najboljši Angleži. Politicno ni stopil nikoli v ospredje, a znano je, da je imperialist ter da je bil za vojno proti Burum vnet. V zakonu je imel petero otrok. Sedanji prestolonaslednik Jurij je sedem let omožen z Viktorijo Marijo, kneginjo Teck ter ima troje otrok, dva princa in princesinjo.

Z bojišča v južni Afriki prihajajo poročila, da Buri se zapletajo z Angleži tuintam v male praske. Zdaj je vojna sreča na tej, zdaj na onej strani. Vojne pa se ne bo konec, ker Buri so se odločili do zadnjega se bojevati in se ne udati nikdar. Angležem pa manjka vojakov. Nie redne vojske ni na razpolago in tudi dobrovoljcev ni dobiti. Dosedanje vojske čete, med katerimi baje razsajajo hude bolezni, pa le niso kos Burum!

Kitajska. — Nie posebnih poročil ne prihaja iz Kitajske. Kako se obrne vsa vojna akcija, je odvisno od tega, ali bodo Kitajci zadovoljni, ugoditi zahtevam velevlasti, katere zahtevajo usmrtilen nekotnih načelnikov vstaje. Kakor se obrne kitajska vlada gledé na to zahtevo, tako se obrnejo tudi velevlasti, katere se nočejo dalje pogajati, dokler ne vidijo uresničitve prve svojih zahtev.

Narodno gospodarstvo.

Povišana doklada. — Deželni odbor naznanja: V sled Najvišjega sklepa z dne 24. januarja 1901, s kojim se je konečno potrdil provizorični proračun deželnega zaklada za leto 1901, se bode pobrla od 1. februarja t. l. naprej 80% na namesto dosedanja 40% na doklada na državno potrošnino vina, mošta in mesa. — Druge deželne naklade ostanejo nespremenjene.

Izvoz vina iz Italije v Avstro-Ogorako. — Morda je komu znano, da so Bari največja vržnja trga za izvoz vina iz Italije. Zlasti v našo državo se izvažajo od tam največ. V konzularnem poročilu za mesec gruden čitamo, da ni vladala že dolgo let taka tišina na tamošnjem trgu, kakor letos. Posesniki zalog se vzdržujejo prodaje in zahtevajo cene, katerih pa začasno izvozniki ne dovoljujejo, ker se do sedaj še ni nič čulo o večjih povpraševanjih z inozemskih trgov. Prevladuje pa mnenje, da se cene kmalu povišajo in sicer zato, ker se prej ali slej konsum pokrije. — V grudnu se je izvozilo v našo državo iz uradnega barskega okraja 247.000 kilogramov belega in 157.000 kilogramov črnega vina. Izvoz vina v našo državo v celem prejšnjem letu je bil 143 milijonov kilogramov proti 212 milijonom v l. 1899.

Novo vodno ceste. — V tem mesecu je bila na Dunaju seja pododseka za izdelovanje načrtov novih vodnih poti. Predloženi so bili naslednji projekti: Dunajsko-oderski, dunajsko-veltavski, odersko-labski (Přerov—Pardubice) in odersko-viselski prekop. Zraven tega sta bila predložena še načrta o prekopih, ki spojita Vislo s Sanom in San z Dnjestrom. Tehniški najdalje bo izveden dunajsko-oderski prekop, kateri imajo za glavni del vodnih poti; pododsek se je izrazil v tem smislu, da bi se začelo s tem prekopom najprej.

Nov prekop na Ruskem. — Ruska vlada projektuje nov prekop, ki naj zveže finski zaliv z belim morjem. Dolg bo 963 km. Pravi prekop bo dolg 473 km, ostalo odpade na razna jezera, katere kanal preseže. Glavno se upotrebijo Sadožko, Onežko, Vigersko in Segosersko jezero.

Kako Amerika napreduje. V Ameriki stejejo vse le na milijone. Kar ne gre v milijone, ni vredno besede. Čujmo torej nekaj o milijonih. Amerika je kupila lani iz drugih delov sveta za 825 milijonov dolarjev blaga, ali prodala jim je svojih pridelkov in izdelkov za 1470 milijonov. Ves ostali svet je torej za 645 milijonov dolarjev (nad 2600 milijonov kron) ubožnejši, Amerika pa za toliko bogatejša. In to v enem samem letu! To so grozna števila! Nie čuda torej, ako je i v Evropi čedalje slabše!

Književnost.

Slovensko-amerikanski koledar za leto 1901. — Izdalo in založilo uredništvo "Glas Naroda". VII. letnik. Cena 25 centov ali 1 K. New-York. Tisk tiskarne "Glas Naroda". Prav zanimiv, obsiren in spretno sestavljen je ta koledar, ki nudi čitatelju lep pregled po širnem svetu gledé na dogodke, ki se vrše tuintam. Tudi slike, katerih je več, so dokaj čedne. Koledar je vreden priporočila. Kaže, kako lepo delujejo in se razvijajo Slovenci v Ameriki.

Stara pestunja.

Poljski spisatelj M. Balucki.

Ali je bila ona mlada kćer? Najbrže! To da jaz je take ne pomnim, da si jo poznam že na d'vadeset let. Ona je delala na-me v tis posušene rastline, katera se več ne spremeni. Majne potstave, grčavata, z žoltem lilem, ozajšanim z zarumenelo rudečico, je hodila ona vsikdar z unimi koraki in, srečavši me na ulici, je pokimala z glavom, kar bi imelo označiti poklon, ter vsikdar rekla: „moj najljubši poklon“. Stizila je pri utletju godbe, v čegar hiši sem bil jaz časten gost, ki je bil po rodu Čeh, a se je že zdavna naselil v Krakovu. Ona je tudi, zdalo se je, prišla iz nedajne Biale, kar pa je bolj kazala njena oblika nego govornica. Nostila je kratek jopice, vse je kenne barve, a čelo in gladko potesane lase si je opasavala z baržunastim trakom, kar jo je delalo nekač podobno nunam. Bila je v resnici jako pobozna, karj bila je člen rožnovenske bratovščine in bratovščine sv. Frančiška. Vasko nedejlo in prazniki je hodila k večernicam k oo, dominikancem z debelim molitvenikom in zelo ognjenom nbsno ruto v roki. To pa je ni oviralo v službi, katero je vršila zvesto in udano kakor pes in trudično kakor mraviča. Dovoli je, ako povemo, da je ves čas služila na jednom mestu pri mojem utletju godbe — Hiletko. Stozila je v službo, ko je bila Hiletkova žena še živa, ter odposlovala dvojce otrok: Ljunciko in Karolčka. Smatrala se je za pastunjo, toda poleg tega je tudi kuhala in prala ter pomagala pospravljati sobe, in ko se je Hiletkova žena preselila na pokopališče, se je dobra Kasja trudila, nadomestiti detetoma mater, kakor je mogla in znala. Razposlani Karolček ni priznaval te zamenje in na Kasjine materinske opomine je odgovarjal s tem, da ji je pokazal jeziki, ali jo popolnoma preziral. Kasja se radi tega ni mnogo brigala zanj, prerokujot mu, da iz njega ne bo nikdar nič prišla, za to pa se je navedla na Ljunciko, kakor na svojo hčer. Nikomur, celo očetu ne, gna ne bi bila dopustila, razzajiti to svojo ljubeznija, brez žolča, kakor golobica, tako je rekala Kasja. Klenica, ona ni bila zala; ditiile se jo samo otroške, kot nebo modre oči, toda Kasja v svoji materinski zaslepljenosti ni dopustila, da bi bila katera zalga, ter se zelo žudila, da malaj Ljudje hodevajo na ulici mimo nje, kakor bi ne imeli očes. Toda kadar se je nekateri od njih prikazali v Hiletkovem stanovanju, bodisi da je prišel po svojih opravkih, po naprave, ali na pouk, je Kasja že preseljena postelice tega sluziinega poseta ter si delala upanje, da reč ne ostane kar tako. Komaj so se za prispilecem zaprla vrata, je tekla k svoji gospodini z vprašanjem: »Nu, kaj? Ta vam je vse?« Tega bi hoteli vzeiti?

Ljuncinka se je na ta vprašanja razsodna devala, da je dobro vedela, ko bi tudi ona hotela, bi ipak marširali od teh gospodincev ne imel volje, žemiti se z njo, ker ona ni bila ni zala, ni bogata, ter je imela samo to, kar si je prislužila s poučevanjem godbe. In daj je prisilizila tolčko, da je mogla deti tudi kaj na stran; daj je Kasja dokozovala, da deklica s takim srcem je vredna milijone — je ona vendar razumela, da nobeden od teh ne dobi skomine po teh domisljenih milijonih.

Ljuncinka je to večkrat povedala svoji Kasji, toda prepričati je le ni mogla, in Kasja je, kakor poprej, videla v vaskem mladem človeku, prišedsem v njihovo hišo, ženina ter tudi hitela dobiti o njem potrebni poročili s pomočjo svoje polizvedovalne pisarne, to je bratov in sester sv. rožnoga venca, kakor tudi dvornikov, služabnikov in lakajev — kdo je on, kje služi, kake dohodke ima itd. Na podlagi takih poročil sem bil jaz iz spisala kandidator izključen, čes, da ne odgovarjam nje-mim zahtevam.

»Ta ni za našo gospodino«, je defala Kasja, zvedevši, da se ukvarjam s persom, in od tega časa sem mogel mirno zahajati v hišo starega učitelja, brez bojazni, da bi mi kdo podhikal matrimonijalne namene.

Za to pa je bilo dokaj drugoti, na katera je Kasja razumala, toda navadno je prišlo tako, da komaj je ona nabrala za dostojneja kandidata, kar so ti na veliko Kasjino nevoljo niso več približali, da ji je res že zmanjkalo besed.

se je vždrzal dalje od drugih ter bil celo častni gost v Hilekovih hiši. To je bil dijak-medicinec, torej po menju Kasije najprimernější mož za njeno gospodstvo; belelas, male rasti in suh; sploh kaj neznanata oseba, toda tih in resnoben. Prihajal je vsako nedeljo popoldne z gosli pod pazduho in igrali so po več ur vsi štirje, to je on, Ljučinka, njen oče in neki odstavljen uradnik, strasten ljubitelj godbe. Uradnik je igral na vijolo, dijak na gosli, Ljučinka na glaslovi, Hileček, ki je znal igrati na vsa godala, pa je vzel pri tem kvartetu v roke vijoloncel. Skasoma se je dijak zahajal k njim po večerih tudi čez teden, in če ni nasedel starega doma, pa sta igrala sama z Ljučinko. Tega je bilo popolnoma dovolj, da ga je jela Kasija smatirati za zazloženega ženina. Zlostilo jo je samo to, da mlada cloveka, namesto da bi si razodela ljubezen, je igrala in igrala brez spomina. A temu odlašati? Je dejala. »Ho-čes li snubiti, pa snubi.«

In ko je Ljučinka omenila, da ona podtika temu gospodstvu namene, katerih niti nima, je Kasija vstrajala na svojem, ponavljaje:

»On ljubi godbo, za to tudi hodi, ti je polasnovala Ljučinka. Kvo, saj tudi uradnik prihaja, a temu vendar ne podtikate nikakih namenov.«

»Ej, to je kaj drugega«, je odvrnila Kasija. »Uradnik je star, plešast, njegva nihče nima na sumu, in kaj tudi hode delati doma? Ta pa je mlad, našel si zabave, kakor je našelje drugi gospoditi; ali je mar tam malo kavarn, gledišč? Čemu on torej to dela, če ne gradi nas? Da, celo slepec bi to videl.«

(Dalje pride.)

Posestvo je na prodaj

na lepem kraju, poleg nokega trga, poln ure oddaljeno od glavne železniske postaje ob južni železnici. — Posestvo obstoji iz njiv, travnikov in gozda; vse ob glavni cesti. Posestvo deli tudi v čisto vodo, katere se da vporabi v vsej prometi kakor tovarne itd. Kraj je v lepi legi ter za vsakovrstne kupce zelo ugoden. — Imoviti kupci naj se obrnejo na upravitelstvo »Soče«, kjer dobe natančen naslov.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, priskrbi kranjski brnjicevec, domači tropinovec, lim rum, različna vina, gorjuze (Senz), Črni-Metodovo kavo in Črni-Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba toča in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgovca v Šemenski ulici št. 1

v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruha«

Riccardo Brass

Gorica

zaloga vin in spirita na debelo.

Ulica Vetturini štev. 11.

Domaća, istrska in dalmatinska vina ter zganja prve vrste po nizkih cenah.

Anton Pečenko

Vina ulica 8 — **GORICA** — Via Giardino 8

prporočata

briskih, dal-
matinskih in
z vpravskih,
urianskih,
Dostavlja na dom in razposilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodbi od 15 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uroce.

Canes zmerne. Postrežba posilna.

Anton Kuštrin
trgovac
z jedlinim blagom
Gospeska ulica št. 23 (v lastni hiši).
Priporočta svojo zalogo jestvin, kolonijali,
vsakovrstnega olja, navadnega in najljubejšega
„Luka“ po jako nizkih cenah. — V zalogi se
dobivajo lesenine trdke Znidarske & Valencic
v Hlirski Bistrici; cikorka in zvepenke družbe
sv. Cirila in Metoda ter moke vseh vrst iz
mlinov Jochmann iz Ajdovščine in Majdica
iz Kranja.
Razposilja narocno blago tudi na deželo
po pošti od 5 kilogram. naprej.

Karol Drašček
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.
Priporoča vsakovrstno pivo, kolate za
birnence, torte i. t. d.
Priporoča se slavenemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Za trpeče na kili (Bruch).
Ravnokar je izšla popraviljena brošura,
razpravljaljoča o ozdravljenju vseh vrst kile
iz peresa dr. Reimann-a. Isto pošilja na
zahtevno popolnoma brezplačno farmaceut-
ski biro:

Valkenburg (L.) Nizozemsko štev. 512.
Ker se nahaja biro v inozemstvu naj
se pi mena naročila frankir. z marko 25 h.

Dobre ure in po ceni!
s 3-letnim pisnim jamstvom
razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
torarna ur ter izvoz zlatnine
Mosť (Česko).
Dobra ura Rem iz milja fl. 3.75;
srebrna ura fl. m. fl. 5.50; srebrna
veržica fl. 1.20; budilnik iz milja
fl. 1-95.
Trdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svečnice iz razstav ter listoe priznanjnih
pisem. — Ilustrovan cenik zastonj!

Vsehi vrst v krasnih šatljah z zavrtki vred prilo-
roča po zmernih cenah - Goriska Takarna - A. Gabršček.

namanitost!
Gorci v Vrtni ulici
iki historični mehaniki

n panoptikum
la in-delske umetnosti in mehanike, izdelana v
voševih figurah v življenjski velikosti, elegantno in
čistene, kakoršne se tukaj še niso kazale.
vsejati in podčastniki plačujejo 20 vin.
an od 9. ure dopoldne naprej.

avokar
r po Primorskem
ni podatki
oveev, obrtnikov itd. itd.
a so
A. Gabršček v Gorici.
več. Naročniki "Primorca" dobe
1 krono.

avokar
r po Primorskem
ni podatki
oveev, obrtnikov itd. itd.
a so
A. Gabršček v Gorici.
več. Naročniki "Primorca" dobe
1 krono.

z železjem v Gorici
& Zajec
(Darbo)
užnica konce Rastela štev. 2.
oski ulici št. 7. v posojilnici biši.
svojo bogato zalogo najboljšega
kaste, pocinjene in medene plo-
v pohištnega, tediina ognjišča,
bne krize.
stvo in stavbe. Prezemata vse
druga podolja.
Gorico in okolico
viličevanih livarn.
vami kotlov gosp. Nussbaum-a
zaloga
alon in Brescian-jekla.
Cementa, kmetijskih strojev iz
in kovine po najvišji dnevni ceni.